

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Vosseneindseweg 36 te Heumen

Rapportnummer 14-0226

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Vosseneindseweg te Heumen

oktober 2014

Rapportnummer: 14-0226

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden	10
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Mieren en kevers	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën	12
4.2.6	Vogels	14
4.2.7	Zoogdieren	14
5	Conclusies	17
	Geraadpleegde bronnen	19
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen op locatie Vosseneindseweg 36 te Heumen een Ruimte voor Ruimtewoning te realiseren. Hiervoor wordt de aanwezige bebouwing deels afgebroken. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de

effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Vosseneindseweg 36 in Heumen. Het gebied ligt ten noorden van de Vosseneindseweg. In de huidige situatie zijn in het plangebied een bedrijfswoning, loods en kas aanwezig. De bedrijfswoning met bijbehorende tuin blijft behouden. Rondom de bebouwing is erfverharding aanwezig. Daarnaast bestaat het plangebied uit een grasland, een maisakker en een moestuin. Ten noordoosten van Vosseneind 36 ligt een maisakker die ook tot het plangebied behoort.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 8 is een foto-impressie van het gebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel en driehoek) (bron: Bing Maps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Inrit perceel; links de loods en het grasland

Foto 2. De maïsakker achter de loods

Foto 3. De kas

Foto 4. Grasland met op achtergrond de kas

Foto 5. Moestuin en kas

Foto 6. Puin

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van de loods en de kas op het terrein, de bedrijfswoning blijft gehandhaafd. Voor de gesloopte bebouwing wordt een gebouw met intern twee woningen teruggebouwd. Daarnaast wordt een akker ten noordoosten van het perceel natuurlijk ingericht en ten behoeve van de das voorzien van hagen en struweel.

Het conceptinrichtingsplan is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Concept inrichtingsplan (Bron: Pouderoyen BV)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 23 september 2014 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: helder, zonnig en circa 20 graden Celsius.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 6 kilometer van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied "Sint Jansberg".

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Gelderland en de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) maakt het plangebied geen deel uit van de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel is van de EHS is het Heumens bos dat ligt op ongeveer 150 meter afstand (figuur 4).

Figuur 4. Plangebied (rode figuren) ten opzichte van EHS (groen) (bron: kaartviewer Synbiosys)

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op meer dan 6 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Het terrein behoort niet tot de EHS.

De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de Natura 2000-gebieden, gezien de aard en kleinschaligheid van het project en de grote afstand tot het beschermde gebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de EHS gezien de kleinschaligheid van de plannen. Het inrichten van de akker als natuur en het aanleggen van het struweel en de hagen zal juist een positief effect hebben op de EHS, doordat het als een ecologische stapsteen kan fungeren.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied en de EHS. Het inrichten van de akker als natuur zal een positief effect hebben op de EHS.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit erfverharding, een verruigd grasland en twee akkers waar ten tijde van het veldbezoek mais werd verbouwd. Uit de NDFF blijkt dat binnen een straal van een kilometer verschillende beschermde plantensoorten voorkomen: beenbreek, kleine zonnedaauw, rapunzelklokje, rietorchis, ronde zonnedaauw, waterdrieblad, wilde marjolein (alle FFtabel 2). Bij het veldbezoek is vastgesteld dat geschikte biotopen voor deze beschermde plantensoorten in het plangebied ontbreken. Ook andere beschermde planten zijn niet in het plangebied aangetroffen. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006), de website Vlindernet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoorten heideblauwtje en keizersmantel (FFtabel 3) zijn waargenomen. Het heideblauwtje wordt met name aangetroffen op de heide. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat er op de locatie geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde dagvlindersoort. De waarneming van keizersmantel betreft een zwerver, in de omgeving van het plangebied is geen populatie aanwezig. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002), de website Libellenet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde libellensoort gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voorkomt. De gevlekte

witsnuitlibel is een soort van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Dit sluit echter niet uit dat deze soort incidenteel kan overvliegen of foerageren in het plangebied. Het plangebied is echter niet van belang voor deze soort.

Mogelijk foerageren er tevens algemene, niet beschermde libellensoorten in het plangebied.

Effectbeoordeling

De ontwikkelingen in het plangebied zullen geen negatieve effecten hebben op het mogelijk incidenteel foerageren van de gevlekte witsnuitlibel. In de omgeving zijn voldoende alternatieven beschikbaar.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders voor in het plangebied. In de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde gevlekte witsnuitlibel. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt voortplantingswater voor deze libel, mogelijk foerageert deze hier incidenteel wel. De ontwikkelingen hebben hierop geen negatief effect.

4.2.3 *Mieren en kevers*

Uit de NDFF blijkt dat de beschermde keversoort vliegend hert op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied voorkomt. Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er beschermde vissen voorkomen in het plangebied.

Conclusie

Er komen geen beschermde vissen voor in het plangebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en Waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) de volgende beschermde

amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander (FFtabel 1), gewone pad (FFtabel 1), bruine kikker (FFtabel 1), bastaardkikker (FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), poelkikker, kamsalamander, knoflookpad, rugstreepad en heikikker (alle FFtabel 3).

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, hierdoor ontbreekt geschikt voortplantingshabitat voor amfibieën. Het grasland is matig geschikt als landhabitat voor algemene soorten amfibieën uit FFtabel 1. Voor zwaarder beschermde, meer kritische soorten is het zeer onwaarschijnlijk dat deze het plangebied gebruiken als landhabitat. De maisakkers vormen geen geschikt leefgebied voor amfibieën.

De pioniersoort rugstreepad (FFtabel 3) heeft een voorkeur voor vergraafbare zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek en kan snel gebieden koloniseren. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor deze amfibiesoort.

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving (nul tot één kilometer) van het plangebied de beschermde reptielsoorten levendbarende hagedis (FFtabel 2), hazelworm, zandhagedis, gladde slang en ringslang (alle FFtabel 3) voorkomen.

De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor heide en hoogveen, maar komt ook voor in half-natuurlijke graslanden en agrarische gebieden. Het plangebied bestaat voor het grootste gedeelte uit maisakker en verharding waar geen geschikte biotopen voor deze soort aanwezig zijn. Ook voor hazelworm ontbreken geschikte biotopen binnen het plangebied. Mogelijk maakt incidenteel een individu gebruik van het plangebied. Het plangebied vormt echter geen leefgebied voor deze soorten. Het plangebied is niet van belang voor deze soorten.

De ringslang is een watergebonden soort. Naast water heeft de soort echter ook veel ruimtelijke variatie nodig, zoals struweel en bladhopen. Het ontbreekt in het plangebied aan geschikt leefgebied voor de ringslang.

Gladde slang en zandhagedis zijn zeldzame soorten die voornamelijk aan de randen van heidegebieden leven. In het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor deze soorten.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk

mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten. Voor zwaarder beschermde soorten (FFtabel 2 en 3) ontbreken geschikte biotopen binnen het plangebied.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de boom binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen, huismussen of andere jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen. Het plangebied vervult ook geen andere belangrijke functie voor jaarrond beschermde vogels, zoals bijvoorbeeld foerageergebied.

Effectbeoordeling

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende geschikte alternatieven aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van begroeiing niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op algemene vogelsoorten of jaarrond beschermde vogelsoorten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis, Brandts vleermuis, bosvleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied is een grote boom met enkele holten aanwezig. Het voorkomen van een vleermuisverblijfplaats in deze boom kan niet op voorhand worden uitgesloten. De loods binnen het plangebied is tevens geschikt als locatie voor vleermuisverblijfplaatsen, vanwege de aanwezige spouwmuur, loodslabben en scheuren in het metselwerk. In het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn uitwerpselen en andere sporen gevonden van konijn (FFtabel 1). Het plangebied kan verder (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel, diverse algemene muizensoorten en vos (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving (binnen een straal van 10 kilometer) van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn, damhert, steenmarter, edelhert, wild zwijn (alle FFtabel 2) en bever en das (FFtabel 3).

Voor de eekhoorn, damhert, edelhert, wild zwijn (alle FFtabel 2) en bever (FFtabel 3) ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het grotere leefgebied van de steenmarter. Verblijfplaatsen van steenmarter zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. In het directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de das bekend. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen of wissels van dassen aangetroffen. Het plangebied en dan vooral de maisakker kan dienst doen als secundair foerageergebied voor de das.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Met de voorgenomen ontwikkelingen verdwijnen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in de boom en/of de loods. Nader onderzoek hiernaar is noodzakelijk om de eventuele effecten te kunnen bepalen.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op een onderdeel van het foerageergebied van steenmarter en das. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. Het inrichten van de akker in het noorden als natuur en het aanleggen van hagen en struwelen heeft een positief effect op foerageergebied van de das en steenmarter.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Op basis van het nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen kan bepaald worden of, en zo ja, welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op een onderdeel van het foerageergebied van steenmarter en das. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. Het inrichten van de akker in het noorden als natuur en het aanleggen van hagen en struwelen heeft een positief effect op foerageergebied van de das en steenmarter.

Mogelijk zijn in de loods en de boom binnen het plangebied vleermuisverblijfplaatsen aanwezig. Nader onderzoek hiernaar dient uit te wijzen of dit het geval is en, zo ja, wat de mogelijke effecten hierop zijn en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied en de EHS. Het inrichten van de akker als natuur zal een positief effect hebben op de EHS.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijk ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 2

Steenmarter kan voorkomen in het plangebied. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op deze zoogdiersoort.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied kan deel uitmaken van het leefgebied van vleermuizen en das. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op de das. Het inrichten van de akker in het noorden als natuur en het aanbrengen van struweel en hagen heeft een positief effect op de das.

Mogelijk zijn in de bebouwing en de boom binnen het plangebied vleermuisverblijfplaatsen aanwezig. Nader onderzoek hiernaar dient uit te wijzen of dit het geval is en, zo ja, wat de mogelijke effecten hierop zijn en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op algemene vogelsoorten of jaarrond beschermde vogelsoorten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageer- en broedgebied	Nee	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen van begroeiing buiten het broedseizoen
Steenmarter	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	-	-
Das	FFtabel 3	Secundair foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaats

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + www.gelderland.nl, 30 september 2014
- + Natura 2000-gebieden en EHS, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 30 september 2014
- + NDFF – quickscanhulp.nl 19-09-2014 16:32:10
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor

de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.